11/01/2020

Η Παναγία η Κατακεκρυμμένη φιλοξένησε τον Άγιο Θεοδόσιο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αργολίδος

Σε ατμόσφαιρα χριστιανικής θαλπωρής και απλότητας εορτάστηκε η μνήμη του Αγίου Θεοδοσίου του Κοινοβιάρχου στο ομώνυμο εκκλησάκι του Αγίου που βρίσκεται στην Παναγία την Κατακεκρυμμένη ή Πορτοκαλούσα στο Αργος. Την παραμονή της εορτής τελέσθηκε πανηγυρικός εσπερινός μετα θείου κηρύγματος από τον αρχιμανδρίτη π. Χρυσόστομο Παπουλέση. Ανήμερα της εορτής τελέσθηκε η θεία λειτουργία.

Η Παναγία η Κατακεκρυμμένη βρίσκεται στο Άργος, επάνω στον βράχο της Λάρισας, στη θέση αρχαίου ιερού της Ακραίας Ήρας. Ονομάστηκε “Κατακεκρυμμένη” από την παλιά εικόνα που βρέθηκε κρυμμένη στη σπηλιά που προϋπήρχε στον βράχο, κατά μια παράδοση από ισχυρές λάμψεις μέσα στη νύχτα, ή κατά μια άλλη όταν εμφανίστηκε σε όνειρο. Όπως συνήθως γινόταν, στο σημείο εκείνο αποφάσισαν να κτίσουν το πρώτο εκκλησάκι (10ος αι.). Αργότερα αντικαταστάθηκε από μεγαλύτερη εκκλησία, που λειτούργησε ως μοναστήρι, περίπου από το 1715 μέχρι το 1833, όταν αποφασίστηκε η διάλυση των Μονών που είχαν λιγότερους από έξι μοναχούς.

Η Μονή συνδέθηκε με διάφορα γεγονότα της προεπαναστατικής και επαναστατικής περιόδου. Εκεί λειτούργησε το πρώτο σχολείο του Άργους (1798) από όπου πέρασε ως μαθητής ο Παλαιών Πατρών Γερμανός. Κατά τα χρόνια της τουρκοκρατίας χρησιμοποιήθηκε και ως καταφύγιο, ενώ ως σχολείο, και μετά την απελευθέρωση. Εν έτει 1906, Μεγάλο Σάββατο προς Κυριακή του Πάσχα, 4 Απριλίου, καταστράφηκε από πυρκαγιά, που προήλθε πιθανότατα από πυροτέχνημα.

Διασχίζοντας τον ναό και προχωρώντας προς το προαύλιο, στα αριστερά υπάρχει δίοδος που οδηγεί σε υπόγειους χώρους μέσω κλίμακας, στο πλατύσκαλο της οποίας διατηρείται μια αρχαία επιγραφή. Η σκάλα στρίβει δεξιά και καταλήγει στον κεντρικό διάδρομο, από τον οποίο οδηγούμαστε στους διάφορους χώρους. Αρχικά υπάρχει ένα δωμάτιο πίσω από τα τοιχώματα του οποίου βρίσκεται η παλιά δεξαμενή νερού και κοντά αλλά σε άλλο χώρο, το “μουσείο” αναπαράστασης του κρυφού σχολειού της τουρκοκρατίας. Στη συνέχεια της κύριας στοάς συναντάμε το σημείο “ευρέσεως” της εικόνας, και καταλήγουμε σε ένα δωμάτιο οστεοφυλάκιο με οστά και κρανία μοναχών που βρέθηκαν το 1998 εντοιχισμένα στον κυρίως ναό.

Πριν το τέλος του διαδρόμου, στα δεξιά μπαίνουμε στο υπόγειο παρεκκλήσι του Αγίου Θεοδοσίου. Αυτό μεταφέρθηκε από τον κυρίως (επάνω) ναό κατά τη δεκαετία του 1970, όταν κατά την επισκευή του παλαιού ξύλινου πατώματος ανακαλύφθηκαν άγνωστα υπόγεια κελιά με πρόσβαση μόνο από καταπακτή, στον χώρο όπου σήμερα βρίσκεται το εκκλησάκι.

Η Παναγία Κατακεκρυμμένη ονομάζεται και Πορτοκαλούσα, επειδή παλιότερα οι Αργείοι έριχναν πορτοκάλια προς τα νιόπαντρα ζευγάρια κατά την ημέρα των Εισοδίων της Θεοτόκου που εορτάζει.